

Teza: naruszenie godności zawodu przy wykonywaniu czynności zawodowych

Złożenie przez radcę prawnego pisma o wyłączenie sędziego, w którym przytoczył świadomie nieprawdziwe okoliczności dotyczące przyczyn uzasadniających wniosek o wyłączenie sędziego, jest deliktem dyscyplinarnym.

Sygn. akt WO-9/19

ORZECZENIE

z dnia 9 kwietnia 2019 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Stefan Mazurkiewicz

Sędziowie: SWSD Jolanta Ruszczak, SWSD Arkadiusz Sawala /sprawozdawca/

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Wacława Góreckiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2019 r. sprawy radcy prawnego S. B.

obwinionego o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 48, art. 49 i art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionego S. B. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie o sygn. akt D31/18

orzeka:

1.

utrzymuje w mocy Orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie o sygn. akt D 31/18;

2.

zasądza od obwinionego S. B. koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej kwocie 1.200,00 zł (słownie złotych: jeden tysiąc dwieście) płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 25 lipca 2017 r. Adwokat M. W. złożył do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego S. B., zarzucając mu naruszenie zasad etyki poprzez pomówienie Wnioskodawcy o postępowanie mogące narazić na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu adwokata. W przedmiotowym wniosku Pokrzywdzony domagał się udzielenia radcy prawnemu S. B. ostrzeżenia oraz zobowiązania do przeprosin.

Postanowieniem z dnia 5 września 2017 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku wszczął dochodzenie w związku z w/w zawiadomieniem i pismem z dnia 8 maja 2018 r. złożył do OIRP w Gdańsku wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i ukaranie.

Po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2018 r. na rozprawie przedmiotowej sprawy, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał obwinionego S. B. za winnego tego, że w dniu 12 lipca 2017 r. do sprawy prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Elblągu pod sygn. akt IC 2641/16 złożył pismo o wyłączenie sędziego, w którym przytoczył świadomie nieprawdziwe okoliczności dotyczące przyczyn uzasadniających wniosek o wyłączenie sędziego, czym dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 48, art. 49 oraz art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej również KERP). Przedmiotowym orzeczeniem została wymierzona Obwinionemu kara upomnienia.

Od powyższego orzeczenia, pismami z dnia 2 sierpnia 2018 r. oraz 2 listopada 2018 r. radca prawny S. B. złożył odwołanie, wnosząc o jego zmianę i uniewinnienie lub o uchylenie orzeczenia i przekazanie do ponownego rozpoznania.

Obwiniony w odwołaniu zarzucił orzeczeniu OSD OIRP w Gdańsku naruszenie przepisów art. 48, art. 49 i art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, dokonanie błędnych ustaleń faktycznych oraz naruszenie art. 38 ust. 3 KERP.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego są przepisy ustawy o radcach prawnych stosowane w związku z przepisami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którym w tej sprawie jest Kodeks Etyki Radcy Prawnego stanowiący załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych. Na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego oraz rozdziałów I-III Kodeksu karnego.

Na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. W myśl art. 438 pkt 2 k.p.k. orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe przepisy, orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11.07.2018 r. (sygn. akt D 31/18) oraz podniesione w odwołaniu Obwinionego zarzuty - należy stwierdzić, że odwołanie Obwinionego nie zasługiwało na uwzględnienie i w danej sprawie należało utrzymać w mocy wyrok Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Gdańsku z dnia 11.07.2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, uznaje ustalenia OSD za prawidłowe i przyjmuje je za własne. Stwierdzić należy, że ustalenia te są wynikiem prawidłowej oceny dowodów oraz właściwego stosowania obowiązujących przepisów.

Wobec powyższego wskazuje się, że zarzut podnoszony przez Obwinionego w przedmiocie błędów w ustaleniu stanu faktycznego okazał się niezasadny.

W niniejszej sprawie stan faktyczny został ustalony w oparciu o przeprowadzone w toku postępowania i ujawnione na rozprawie w dniu 11 lipca 2018 r. dowody.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że bezspornym jest fakt złożenia przez Obwinionego wniosku o wyłączenie sędziego w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Elblągu pod sygn. akt IC 2641/16, który Obwiniony uzasadniał bliskimi stosunkami koleżeńskimi czy przyjacielskimi łączącymi sędziego orzekającego w danej sprawie z pełnomocnikiem strony przeciwnej.

Sąd dyscyplinarny nie przyznał wiarygodności twierdzeniom Obwinionego, jakoby wiedzę na ten temat miał uzyskać od swoich Mocodawców i na ich prośbę złożyć przedmiotowy wniosek o wyłączenie sędziego.

Zdaniem WSD, sąd pierwszej instancji słusznie uznał zeznania świadków J. K. i A. K., odczytane na rozprawie w trybie art. 391 § 1 kpk za wiarygodne, oceniając je zgodnie z zasadami logiki, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Zeznania te dają się ocenić jako spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniające i z których wynika, że wymienieni świadkowie nie przekazywali Obwinionemu informacji co do bliskich stosunków łączących sędziego z pełnomocnikiem ich przeciwnika procesowego. Świadkowie - Państwo J. i A. K. w swoich zeznaniach nie potwierdzili, jakoby mieli słyszeć na sądowym korytarzu, aby mówiono, że pełnomocnik ich przeciwnika procesowego - Adwokat M. W., pozostaje w bliskich stosunkach koleżeńskich czy przyjacielskich z sędzią orzekającym w sprawie toczącej się z ich powództwa. Ponadto zeznali, iż wniosek o wyłączenie sędziego został złożony z inicjatywy Obwinionego, który z taką propozycją dzwonił do swoich Mandantów.

Również zeznania świadka - aplikant radcowskiej P. S., złożone przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym OIRP w Gdańsku w dniu 25.10.2017 r. i w trybie art. 391 § 1 kpk odczytane na rozprawie, wskazują na to, że świadek nie informowała Obwinionego, jakoby miała słyszeć rozmowy na korytarzu sądowym w przedmiocie stosunków łączących sędziego orzekającego w sprawie z Adwokatem M. W.. Potwierdziła ponadto, że to Obwiniony wyszedł z inicjatywą złożenia wniosku o wyłączenie sędziego i w tym celu pytał o zgodę swoich Klientów - świadków J. i A. K..

Jednocześnie WSD zaznacza, iż brak jest innych dowodów, które skutecznie podważyłyby prawdziwość dokonanych przez sąd dyscyplinarny ustaleń.

Z tego też względu, podnoszony w odwołaniu Obwinionego zarzut naruszenia art. 38 ust. 3 KERP również nie zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie z przywołanym przepisem, radca prawny nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od Klienta, co jednak nie ma znaczenia w rozpoznawanej sprawie, z uwagi na fakt, że jak zostało wcześniej wskazane, z ustaleń faktycznych wynika, iż Obwiniony nie uzyskał wiedzy co do rzekomej przyczyny wyłączenia sędziego od swoich klientów. Materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że takich informacji nie przekazywali mu jego Mocodawcy ani aplikant radcowski.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że działanie Obwinionego, polegające na podaniu nieuzasadnionych i nieprawdziwych informacji mających stanowić podstawę wyłączenia sędziego, jawi się jednoznacznie jako naruszenie zasad etyki zawodowej radcy prawnego.

Zgodnie z art. 11 KERP, radca prawny ma obowiązek dbać o godność zawodu.

Jak wskazuje się w piśmiennictwie, dbanie o godność zawodu jest jednym z podstawowych obowiązków każdego radcy prawnego. Chodzi tu przede wszystkim o należyte i staranne, zgodne z zasadami etyki, wykonywanie wszelkich czynności związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Radca prawny, dopuszczający się uchybienia godności zawodu, ponosi z tego tytułu odpowiedzialność dyscyplinarną, (art. 11 KERP, red. Scheffler 2017, wyd. 2/ Sobutka). Zgodnie z § 2 przywołanego przepisu, naruszeniem godności zawodu jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. Powoływanie się przez radcę prawnego w piśmie procesowym na nieprawdziwe informacje, niewątpliwie należy do takich zachowań, które mogą podważyć zaufanie społeczeństwa do zawodu.

Z powyższym przepisem, korespondują postanowienia art. 48 i 49 KERP, które nakładają na radcę prawnego dbałość o to, by wystąpienia radcy prawnego, zarówno ustne jak i pisemne, miały zawsze charakter profesjonalny oraz merytoryczny i by nie naruszały godności osób innych uczestników postępowania. Profesjonalny charakter działań podejmowanych przez radcę prawnego oraz konieczność zachowania zawodowego dystansu wymaga od radcy prawnego wyższych standardów zachowania niż od przeciętnego człowieka, tj. zachowania godnej postawy bez okazywania braku sympatii, ale także postawy cierpliwości i grzeczności w odniesieniu do każdej osoby uczestniczącej w postępowaniu. Ponadto negatywne nastawienie klienta do strony przeciwnej nie może mieć wpływu na postawę radcy prawnego, który zobligowany jest zachować zawodowy dystans, działać taktownie i rozważnie, bez uprzedzeń do strony przeciwnej, by unikać działań zmierzających do zaostrzenia konfliktu.

Mając na względzie przywołane zasady związane z etyką zawodu radcy prawnego, WSD podziela zdanie sądu pierwszej instancji, że Obwiniony opisanym powyżej zachowaniem, naruszył Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Podając świadomie w piśmie procesowym niesprawdzone i nieprawdziwe informacje dotyczące innych uczestników postępowania, tj. sędziego orzekające w sprawie i pełnomocnika strony przeciwnej, Obwiniony uchybił godności zawodu radcy prawnego.

Z tych też względów, odwołanie Obwinionego nie zasługiwało na uwzględnienie i WSD utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie z dnia 11 lipca 2018 r., sygn. akt D 31/18.

Podzielając stanowisko OSD w zakresie wymierzonej najniższej z przewidzianych w ustawowym katalogu kary, WSD miał na uwadze stopień zawinienia, charakter przewinienia dyscyplinarnego oraz stopień społecznej szkodliwości czynu, a także uprzednią niekaralność Obwinionego, uznając karę za adekwatną i odpowiednią do spełnienia swoich celów.

O kosztach postępowania odwoławczego Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł w oparciu o art. 70⁶ ust.2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz.U. 2016 r. poz. 233 z późn. zm.) obciążając Obwinionego kwotą zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.